

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 346/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om anvisningar för upphandling av ansiktsmasker på order av social- och hälsovårdsministeriet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 346/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Tom Packalén /sannf :

Eftersom det i enlighet med vad KPMG:s särskilda redogörelse visar i Försörjningsberedskapscentralens upphandling av skyddsutrustning i fråga om leveransval och material har framhävts alternativa upphandlingsvägar i stället för etablerade och kända leverantörer, så vem är det som har gett en sådan anvisning och till vem och har anvisningen getts skriftligt eller muntligt,

är det fråga om en föreskrift eller rekommendation och hur är de givna anvisningarna/föreskrifterna formulerade,

vilka anvisningar gavs om upphandlingskanaler och hur valdes företagen ut av vilka anbud i enlighet med uppdraget hämtades in,

varför fick etablerade pålitliga aktörer inte anlitas trots att de bäst kunde leverera ordentliga förnödenheter pålitligt och till det förmånligaste priset och

varför gavs en sådan anvisning?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Det globala läget som uppkom på marknaden för skyddsutrustning på grund av coronaviruspandemin har varit oförutsebart och beredskapsåtgärderna som olika organisationer vidtog var inte tillräckliga när epidemin fortgick. Försörjningsberedskapscentralen har utfört upphandlingar av skyddsutrustning utgående från social- och hälsovårdsministeriets stödbegäran för att tillgodose behoven inom social- och hälsovården från och med 12.2.2020. Vid sidan om Försörjningsberedskapscentralen har verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården hela tiden anskaffat skyddsutrustning som har behövts i verksamheten. I normala situationer ansvarar dessa för att hela anskaffningsbehovet tillgodoses och i en krissituation är helhetsvolymerna av anskaffningarna avsevärt större än Försörjningsberedskapscentralens.

Enligt KPMG:s utredning om Försörjningsberedskapscentralens upphandlingar av skyddsutrustning har Försörjningsberedskapscentralen gällande sina anskaffningar av skyddsutrustning framhåvt alternativa kanaler för anskaffning och överlämnat möjligheterna att anlita etablerade och kända aktörer till andra upphandlingsenheter som samtidigt anskaffade skyddsutrustning. Källorna för anskaffning har kraftigt påverkats av produkternas ytterst svåra marknadsläge. Dessutom

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 346/2020 rd

hade Försörjningsberedskapscentralen inom en mycket kort tid kontaktats sammanlagt 3 000 gånger i anslutning till anskaffningarna av skyddsutrustning och hade inte processer för att hantera en sådan mängd kontakter.

Försörjningsberedskapscentralens styrelse har utgående från KPMG:s utredning beslutat om ett flertal korrigerande åtgärder gällande upphandling. Centralen har fastställt en preciserad anvisning om upphandling i coronavirussituationen. I undantagsförhållanden, då riskerna är särskilt höga, ska transparensen hos Försörjningsberedskapscentralens interna processer ägnas särskild uppmärksamhet i samband med upphandling. I anslutning till detta har Försörjningsberedskapscentralens upphandlingsprocesser och upphandlingsrutiner ytterligare stärkts för att bemöta den nivå som läget förutsätter. Försörjningsberedskapscentralen resursfördelning gällande upphandling utökades genast efter att social- och hälsovårdsministeriet 24.3.2020 lämnade en kvantitativt betydande begäran till Försörjningsberedskapscentralen. Upphandlingen av skyddsutrustning har inom Försörjningsberedskapscentralen avskilts till en egen enhet som fokuserar på upphandling i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets stödbegäran.

Arbets- och näringsministeriet ansvarar inte för Försörjningsberedskapscentralens operativa verksamhet, som till exempel upphandling eller beslut i enskilda frågor. Bristerna som fastställts i Försörjningsberedskapscentralens verksamhet uppmärksammades omedelbart på ett ändamålsenligt sätt då de kom till ministeriets kännedom. Ministeriet har också stärkt Försörjningsberedskapscentralens upphandlingsverksamhet med personresurser och upphandlingsexpertis.

Helsingfors 18.5.2020

Arbetsminister Tuula Haatainen